

SÄKERHETS DATABLAD Ryon Text - och Märkläck

enligt EG nr 1907/2006 (REACH)

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

Utgivningsdatum 2008.11.08

Revisionsdatum 2015.08.04

1.1. Produktbeteckning

Ryon Text - och Märkläck

Artikelnr 121 (0,5L svart), 122 (0,5L röd), 123 (0,5L blå), 124 (0,5L grön),
131 (1L svart), 132 (1L röd), 133 (1L blå), 134 (1L grön)

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen

Lösningsmedelsbaserad tusch

För yrkesmässig användning

Används huvudsakligen som stämpelfärg i industrin

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Producent

Ryon-Märk HB

Magasinsgatan 3

824 43 Hudiksvall

Tel 0650-933 70

Fax 0650-107 10

E-post kare@ryonmark.com

Hemsida www.ryonmark.com

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

I nödsituation, ring 112 och begär Giftinformation

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt CLP

Flam. Liq. 3; H226

Acute tox. 4; H312

Acute tox. 4; H332

Skin Irrit. 2; H315

Blandningens farliga egenskaper

Brandfarlig vätska.

Skadligt vid inandning och hudkontakt. Irriterar huden.

2.2. Märkningsuppgifter



Innehåller

Xylen

Faroangivelser

Varning

H226 Brandfarlig vätska och ånga.

H312 Skadligt vid hudkontakt.

H315 Irriterar huden.

H332 Skadligt vid inandning.

Skyddsangivelser

P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden.

P261 Undvik att inandas ångor.

P302 + P352 VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.

P403 + P235 Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt.

2.3. Andra faror

PBT/vPvB-bedömning ej utförd.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar**3.2. Blandningar**

Ämne	Identifiering	Klassificering	Innehåll
Xylen	CAS-nr.: 1330-20-7 EG-nr.: 215-535-7 Indexnr.: 601-022-00-9	Flam. Liq. 3; H226 Acute tox. 4; H332 Acute tox. 4; H312 Skin Irrit. 2; H315	40 - 70 %
Aceton	CAS-nr.: 67-64-1 EG-nr.: 200-662-2 Indexnr.: 606-001-00-8	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H336 EUH066	20 %
Etylbensen	CAS-nr.: 100-41-4 EG-nr.: 202-849-4 Indexnr.: 601-023-00-4	Flam. Liq. 2; H225 Acute tox. 4; H332	7 - 20 %

Produkten innehåller även < 1 % pigment (ej märkningspliktigt).
Xylenen i produkten är en isomerblandning av orto-, meta- och para-xylen.

Se avsnitt 16 för förklaring av faroangivelser (H).

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen**4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen**

Vid inandning	Frisk luft, värme och vila. Kontakta läkare om besvär kvarstår.
Vid hudkontakt	Tvätta genast huden med tvål och vatten. Smörj därefter in huden med fet hudkräm. Kontakta läkare om besvär kvarstår.
Vid ögonkontakt	Skölj genast ögat med mycket vatten. Tag ut ev. kontaktlinser. Håll ögonlocken brett isär. Kontakta läkare om besvär kvarstår.
Vid förtäring	Skölj munnen ordentligt. Framkalla inte kräkning. Ge ett par matskedar grädde eller matolja, alternativt gräddglass, om den skadade är vid medvetande. Kontakta läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning kan ge huvudvärk, trötthet, illamående, yrsel, kräkningar och berusningssymptom.
Lösningssymptom.
Lösningssymptom.
Även direktkontakt kan ge sveda, rodnad och tårflöde i ögonen.
Hudkontakt avfettar huden och ger sveda och rodnad. Exponering på stor hudyta kan ge liknande symptom som vid inandning.
Förtäring kan ge liknande symptom som vid inandning.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder**5.1 Släckmedel**

Släck med pulver, koldioxid (CO₂), vattendimma eller skum.
Använd inte samlad vattenstråle.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brandfarlig. Vid uppvärmning ökar volymen/trycket så kraftigt att behållare kan sprängas.
Farliga förbränningsprodukter kan inkludera, men är inte begränsade till: koloxider.

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Använd andningsapparat vid släckningsarbete. Vid utrymning använd om möjligt flyktmask.
Behållare i närheten av brand flyttas snarast eller kyls med vattenstråle.
Förhindra utsläpp av släckvatten i avloppet.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp**6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer**

Avlägsna alla antändningskällor och ventilera området. Använd personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8).

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Får inte tömmas i avlopp, på marken eller i vattendrag.

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill torkas upp med papper eller liknande och förvaras som brandfarligt avfall till dess att det kan destrueras på säkert sätt.

Större spill: Samla upp med absorberande, ej brännbart material i lämplig behållare.

Samlas upp i för ändamålet avsedda behållare och skickas som farligt avfall i överensstämmelse med avsnitt 13.

Tvätta spillområdet med rikliga mängder vatten och rengöringsmedel.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se även avsnitten 8 och 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Sörj för tillräcklig ventilation. Undvik inandning av ångor samt kontakt med hud och ögon. Skyddas från värme, gnistor och öppen eld.

Tvätta händerna efter kontakt med produkten. Ät inte, drick inte och rök inte under arbetet.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras svårt i väl tillsluten originalförpackning på torr och väl ventilerad plats. Förvaras enligt bestämmelser för brandfarliga varor. Förvaras oåtkomligt för barn.

7.3 Specifik slutanvändning

Se avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden

Ämne	Identifiering	Värde	Anmärkning
Xylen	CAS-nr.: 1330-20-7 EG-nr.: 215-535-7	NGV: 50 ppm NGV: 221 mg/m ³ KTV: 100 ppm KTV: 442 mg/m ³	H
Aceton	CAS-nr.: 67-64-1 EG-nr.: 200-662-2 Indexnr.: 606-001-00-8	NGV: 250 ppm NGV: 600 mg/m ³ KTV: 500 ppm KTV: 1200 mg/m ³	
Etylbensen	CAS-nr.: 100-41-4 EG-nr.: 202-849-4 Indexnr.: 601-023-00-4	NGV: 50 ppm NGV: 200 mg/m ³ KTV: 100 ppm KTV: 450 mg/m ³	

Anmärkning H = Ämnet kan lätt upptas genom huden

Referenser (lagar/förordningar): Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden, "Hygieniska gränsvärden", AFS 2011:18.

8.2 Begränsning av exponeringen

Personlig skyddsutrustning skall vara CE-märkt och bör väljas i samråd med leverantören av sådan utrustning. Rekommenderad skyddsutrustning och angivna standarder är vägledande. Standarder bör vara av senaste version. En riskbedömning av arbetsplatsen/verksamheten (den faktiska risken) kan leda till andra kontrollåtgärder. Använd god allmänventilation och lokal processventilation.

Andningsskydd

Andningsskydd behövs inte under normala användningsförhållanden.

Vid otillräcklig ventilation används andningsskydd med filter A. Vid arbete i trånga utrymmen eller dåligt ventilerade lokaler skall andningsskydd med lufttillförsel användas.

Standard: SS-EN 14387 (Andningsskydd - Gasfilter och kombinationsfilter - Fordringar, provning, märkning).

Handskydd

Vid risk för direktkontakt eller stänk skall skyddshandskar användas av t.ex. flerskiktmaterial (t ex 4H, Saranex) eller nitrilgummi. Den mest lämpliga handsken skall tas fram i samarbete med handskleverantören som kan meddela handskmaterialets tjocklek och genombrottstid.

Standarder:

SS-EN 420 (Skyddshandskar - Allmänna krav och provningsmetoder).

SS-EN 374 (Skyddshandskar mot kemikalier och mikroorganismer).

Ögon- / ansiktsskydd

Använd skyddsglasögon vid risk för direktkontakt med ögonen.

Standard: SS-EN 166 (Ögonskydd - Fordringar och specifikationer).

Begränsning av miljöexponeringen

Förhindra utsläpp till avlopp, vattendrag och mark.

Andra upplysningar

Möjlighet för ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper**9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper**

<i>Fysisk form</i>	Färgad vätska
<i>Färg</i>	Svart, röd, blå eller grön
<i>Lukt</i>	Aromatisk / organiska lösningsmedel
<i>Luktgräns</i>	Ej fastställd
<i>pH (leverans)</i>	Ej relevant
<i>Smältpunkt / smältpunktsintervall</i>	Ej fastställd
<i>Kokpunkt / kokpunktsintervall</i>	Ej fastställd
<i>Flampunkt</i>	> 23 °C
<i>Avdunstningshastighet</i>	Ej fastställd
<i>Brandfarlighet (fast form, gas)</i>	Ej relevant
<i>Explosionsgränser</i>	Ej fastställda
<i>Ångtryck</i>	Ej fastställt
<i>Ångdensitet</i>	> 1 (referensgas luft = 1)
<i>Relativ densitet</i>	Ej fastställd
<i>Löslighet i vatten</i>	Olöslig
<i>Fördelningskoefficient: n-oktanol / vatten</i>	Ej fastställd
<i>Självantändningstemperatur</i>	Ej fastställd
<i>Viskositet</i>	Ej fastställd
<i>Oxiderande egenskaper</i>	Ej fastställt

9.2 Annan information

Inga ytterligare uppgifter tillgängliga.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet**10.1 Reaktivitet**

Inga testdata finns tillgängliga.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabil vid föreskrivna lagringsförhållanden.

10.3 Risk för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik värme, flammor och andra antändningskällor.

10.5. Oförenliga material

Inga speciella.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga vid normala förhållanden. Se även avsnitt 5.2.

AVSNITT 11: Toxikologisk information**11.1 Information om de toxikologiska effekterna**

	orto-Xylen: LC50 (inhalation, råtta, 4h): < 19 mg/l Förgiftning vid inandning: LC50 15,7 mg/l (6h)
	meta-Xylen: LC50 (inhalation, råtta, 4h): <29 mg/l
	para-Xylen: LC50 (inhalation, råtta, 4h): 20 mg/l
Blandningens akuttoxicitet	Skadligt vid inandning och hudkontakt.
Potentiella akuta effekter	
<i>Inandning</i>	Inandning av lösningsmedelsångor är farligt och överexponering ger huvudvärk, illamående, kräkningar och berusningssymptom.
<i>Hudkontakt</i>	Kan verka irriterande. Tränger igenom huden och vid omfattande hudkontakt kan samma symptom som vid inandning uppträda.
<i>Ögonkontakt</i>	Direkt kontakt kan medföra irritation. Lösningsmedelsångorna kan ge sveda, rodnad och tårflöde i ögonen.
<i>Förtäring</i>	Mindre sannolikt p.g.a. produktens förpackning. Förtäring kan ge liknande symptom som vid inandning.
<i>Irriterande/frätande egenskaper</i>	Irriterar huden.
<i>Aspirationstoxicitet</i>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
Fördröjda effekter / upprepad exponering	
<i>Sensibiliserande effekt</i>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
<i>Specifik organtoxicitet – enstaka exponering</i>	Ångor kan verka förlöande och kan ge yrsel.
<i>Specifik organtoxicitet – upprepad exponering</i>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
Cancerogena, mutagena och reproduktionstoxiska effekter	
<i>Cancerogenitet</i>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
<i>Mutagenitet</i>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
<i>Reproduktionstoxicitet</i>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

AVSNITT 12: Ekologisk information**12.1 Ekotoxicitet**

Produktens komponenter klassificeras inte som miljöfarliga. Detta utesluter dock inte möjligheten för att stora eller ofta återkommande spill kan vara miljöfarliga.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Lösningsmedlen xylen, aceton och etylbensen i produkten är biologiskt lättnedbrytbara.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Produkten förväntas inte vara bioackumulerande.

12.4 Rörligheten i jord

Produkten innehåller organiska lösningsmedel som avdunstar lätt från alla ytor.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT/vPvB-bedömning ej utförd.

12.6 Andra skadliga effekter

Förhindra utsläpp till avlopp, vattendrag och mark.

AVSNITT 13: Avfallshantering**13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

Omhändertas som farligt avfall av godkänd entreprenör. Avfallskoden är vägledande. Användaren måste själv ange riktig avfallskod om användningsområdet avviker.

Avfallskod 08 01 11 Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

AVSNITT 14: Transportinformation**14.1. UN-nummer**

ADR: Transporteras som begränsad mängd i sammansatt förpackning, med max. 5 liter/innerförpackning och max. 30 kg/ytterförpackning.
Krymp- eller sträckfilmade brickor får max. väga 20 kg brutto/bricka.
IMDG: UN 1263

14.2 Officiell transportbenämning

ADR: Färg (inte relevant vid transport som begränsad mängd)
IMDG: PAINT (med tillägg "LIMITED QUANTITY" vid transport som begränsad mängd)

14.3 Faroklass för transport

ADR: Märks med svartvit LQ etikett vid transport som begränsad mängd
IMDG: 3

14.4 Förpackningsgrupp

ADR: inte relevant vid transport som begränsad mängd
IMDG: III

14.5 Miljöfaror

Inte marine pollutant.

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

IMDG: Fp > 23 °C c.c.

14.7. Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Inte relevant.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter**15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö***Referenser (lagar/förordningar)*

Förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen) med senare ändringar.
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH).
SÄIFS 2000:2. Sprängämnesinspektionens föreskrifter och allmänna råd om hantering av brandfarliga vätskor, ändrad genom SÄIFS 2000:5.
Avfallsförordning, SFS 2011:927.
ADR-S 2015 (MSBFS 2015:6) samt RID-S 2015 (MSBFS 2015:2)

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Kemikaliesäkerhetsbedömning har inte utförts / Krävs ej

AVSNITT 16: Annan information*Klassificering enligt 1999/45/EC*

R10
Xn; R20/21
Xi; R38

Märkning enligt 1999/45/EC*R-fraser*

R10 Brandfarligt.
R20/21 Farligt vid inandning och hudkontakt.
R38 Irriterar huden.

<i>S-fraser</i>	S2 Förvaras oåtkomligt för barn. S51 Sörj för god ventilation.
<i>Förteckning över relevanta faroangivelser (H) i avsnitten 2.1, 2.2 och 3.2</i>	H332 Skadligt vid inandning. H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad. H319 Orsakar allvarlig ögonirritation. H312 Skadligt vid hudkontakt. H226 Brandfarlig vätska och ånga. H315 Irriterar huden. H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga.
<i>Förklaring av förkortningar och akronymer</i>	LC50: Den koncentration av en substans som dödar 50% av en population på en given tid PBT: Persistent, Bioackumulerande och Toxisk (giftig) vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative (mycket Persistent och mycket Bioackumulerande)
<i>Avsnitt som har reviderats</i>	2.1, 2.2, 3.2, 8.2, 11, 14.1-14.6, 15.1, 16
<i>Version</i>	3, ersätter föregående version daterad 2013.03.22
<i>Ansvarig för säkerhetsdatablad</i>	Ryon-Märk HB